

Europa zonder grenzen

Het Schengengebied

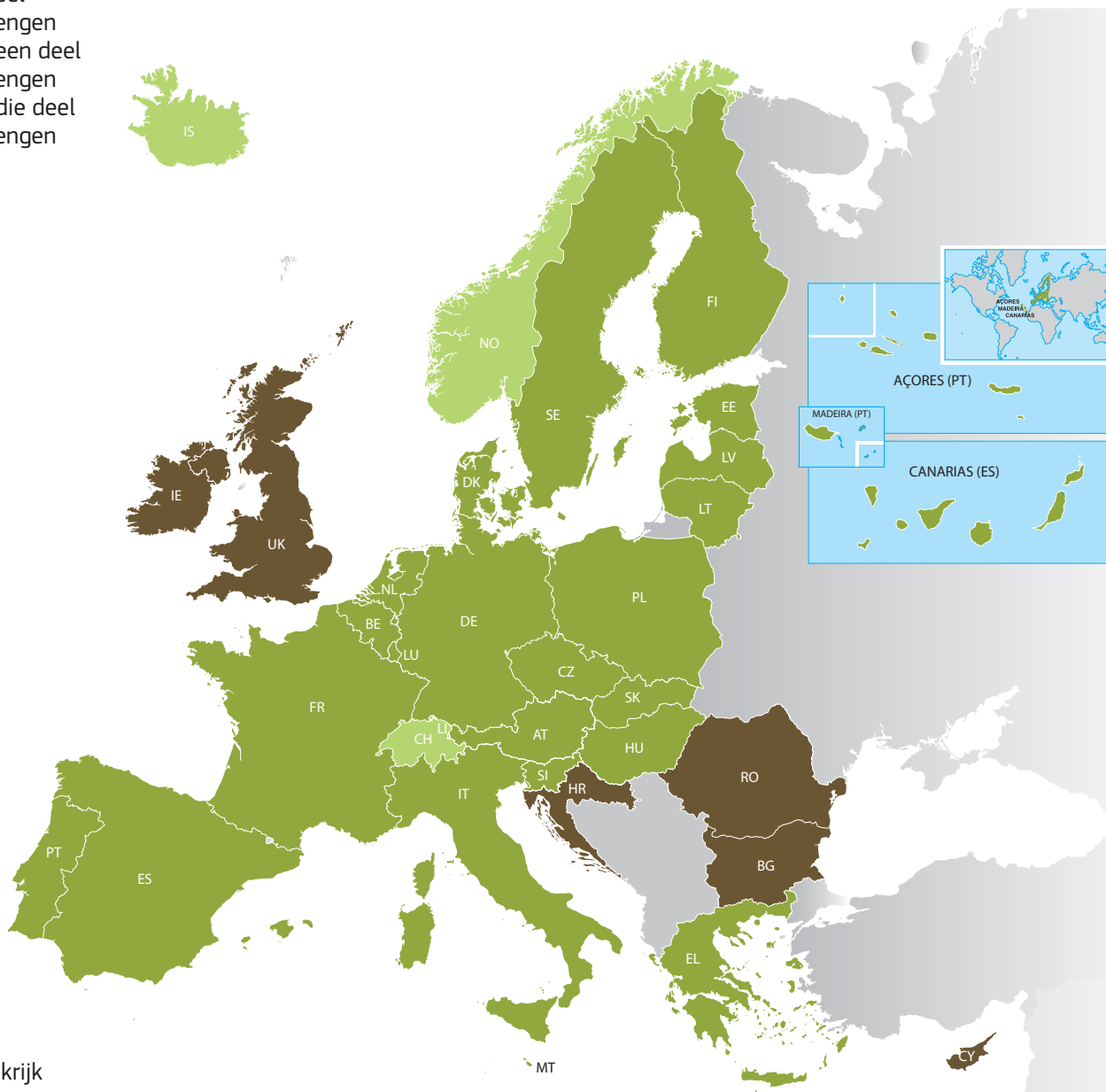

Migratie en
Binnenlandse
Zaken

Het Schengengebied

- EU-lidstaten die deel uitmaken van Schengen
- EU-lidstaten die geen deel uitmaken van Schengen
- Niet-EU-lidstaten die deel uitmaken van Schengen

AT	Oostenrijk
BE	België
BG	Bulgarije
CH	Zwitserland
CY	Cyprus
CZ	Tsjechië
DE	Duitsland
DK	Denemarken
EE	Estland
EL	Griekenland
ES	Spanje
FI	Finland
FR	Frankrijk
HR	Kroatië
HU	Hongarije
IE	Ierland
IS	IJsland
IT	Italië
LI	Liechtenstein
LT	Litouwen
LU	Luxemburg
LV	Letland
MT	Malta
NL	Nederland
NO	Noorwegen
PL	Polen
PT	Portugal
RO	Roemenië
SE	Zweden
SI	Slovenië
SK	Slowakije
UK	Verenigd Koninkrijk

Opmerking: de laatste uitbreiding van het Schengengebied vond plaats op 19 december 2011, toen Liechtenstein toetrad.

Europa zonder grenzen:

Het Schengengebied

Het Schengengebied kwam tot stand toen vijf EU-lidstaten in 1985 besloten om de controles aan de binnengrenzen af te schaffen. Op een continent waar landen vroeger met hand en tand hun grondgebied verdedigden, bestaan grenzen nu enkel nog op kaarten. Tegenwoordig passeren Europeanen elk jaar ruim 1,25 miljard keer een grens binnen het Schengengebied. En ook voor de economie heeft een Europa zonder binnengrenzen enorme voordelen. Kortom, Schengen is zowel tastbaar, populair en succesvol als van grote betekenis voor ons dagelijks leven en onze samenleving. Wij moeten dit gezamenlijke project dan ook beschermen en versterken.

Pas jaren na de twee verwoestende wereldoorlogen is het gelukt het vertrouwen op te bouwen, de veiligheid te waarborgen en de grenzen open te stellen. De totstandkoming van het Schengengebied is een van de grootste prestaties van de EU en zij is onomkeerbaar. Vandaag de dag maakt het vrije verkeer Europa niet alleen kleiner, het brengt ons ook dichterbij elkaar. Geniet van dit recht en koester het. Pak de trein of auto en bezoek uw burens. De mogelijkheden zijn grenzeloos.

Goede reis!

Dimitris Avramopoulos,
EU-commissaris voor Migratie,
Binnenlandse Zaken en Burgerschap

Het Schengengebied

Het Schengengebied garandeert de vrijheid van reizen tussen 26 landen, waar meer dan 400 miljoen burgers wonen

Een gebied zonder controles aan de binnengrenzen

Momenteel bestaat het Schengengebied uit 26 Europese landen, waarvan 22 EU-lidstaten: België, Tsjechië, Denemarken, Duitsland, Estland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Hongarije, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slovenië, Slowakije, Finland en Zweden. De overige vier zijn IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

Landen die deel uitmaken van het gebied zonder controles aan de binnengrenzen:

- verrichten geen controles aan hun binnengrenzen (de grens tussen twee Schengenlanden);
- verrichten geharmoniseerde controles, op basis van duidelijke criteria, aan de buitengrenzen (de grens tussen een Schengenland en een niet-Schengenland).

Zowel EU-burgers als niet-EU-onderdanen kunnen dus vrij reizen binnen het Schengengebied. Zij worden alleen gecontroleerd wanneer zij een buitengrens oversteken.

Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Ierland, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk zijn de EU-lidstaten die geen, of nog geen, deel uitmaken van het Schengengebied. Dit betekent dat een vlucht van een van deze landen naar een Schengenland wordt beschouwd als een buitenlandse vlucht, waarbij een grenscontrole plaatsvindt. EU-burgers hebben echter het recht van vrij verkeer wanneer zij binnen de EU reizen, ongeacht of het land deel uitmaakt van Schengen. Wanneer EU-burgers aankomen in een EU-lidstaat die niet bij Schengen hoort, worden zij in principe aan een minimale controle onderworpen om hun identiteit te verifiëren aan de hand van hun reisdocumenten (paspoort of identiteitskaart).

Aan de binnengrenzen ...

... vindt geen grenscontrole meer plaats;

... moeten de Schengenlanden alle belemmeringen voor een vlotte doorstroming van het wegverkeer, zoals onnodige snelheidsbeperkingen, wegnemen;

... mogen wel politiecontroles worden verricht, maar alleen als er aanwijzingen zijn voor een mogelijke bedreiging van de openbare veiligheid en om vermoedelijke grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden;

... mogen wel controles worden verricht in havens en op luchthavens, maar alleen om te controleren dat een persoon de rechtmatige houder van het ticket is.

Als u vindt dat u aan een binnengrens aan een onwettige controle bent onderworpen, kunt u een klacht indienen bij de Europese Commissie: http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/make_a_complaint_nl.htm.

Toetreden tot het Schengengebied

Om tot het Schengengebied toe te treden, moesten de Schengenlanden aantonen dat zij in staat zijn:

- de buitengrenzen van het Schengengebied namens de andere Schengenlanden te bewaken en een eenvormig visum voor kort verblijf af te geven (Schengenvisum);
- doeltreffend samen te werken met de andere Schengenlanden om een hoog veiligheidsniveau te handhaven als de controles aan de binnengrenzen zijn afgeschaft;
- de Schengenregels toe te passen die gelden voor de controles aan de land-, zee- en luchtgrenzen, de afgifte van visa, politieke samenwerking en de bescherming van persoonsgegevens;
- zich aan te sluiten op en gebruik te maken van het Schengeninformatiesysteem (SIS) en het Visuminformatiesysteem (VIS).

Schengenlanden worden regelmatig onderworpen aan een evaluatie om na te gaan of zij de Schengenregels correct toepassen.

Een veilig gebied

Om de veiligheid in het gebied zonder binnengrenzen te waarborgen, wisselen de Schengenlanden informatie uit om georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme te bestrijden. Ook zijn de politiediensten nauwer gaan samenwerken, met name op het gebied van achtervolging en grensoverschrijdende observatie, en door de oprichting van gemeenschappelijke politiecentra en het Schengeninformatiesysteem.

Grensoverschrijdende achtervolging houdt in dat politieagenten van een Schengenland die criminelen op heterdaad betrappen bij een ernstig strafbaar feit, de daders tot over de grens mogen achtervolgen en hen op het grondgebied van een ander Schengenland mogen aanhouden.

Dankzij grensoverschrijdende observatie kunnen politieagenten verdachten ook voorbij de binnengrenzen van het Schengengebied observeren.

Met het oog op nauwere samenwerking hebben de Schengenlanden tot dusver ongeveer 50 bi- of multilaterale centra voor politieke samenwerking in Europa opgericht, evenals een aanzienlijk aantal gezamenlijke teams. Op die manier kan er op regionaal niveau snel informatie worden uitgewisseld en kan er snel worden gereageerd op onmiddellijke bedreigingen in grensgebieden.

Volgens de Schengenregels mogen de nationale autoriteiten tijdelijk en bij wijze van uitzondering de controles aan de binnengrenzen opnieuw invoeren. Zij kunnen hiertoe overgaan als er sprake is van een ernstige bedreiging van de veiligheid of van ernstige tekortkomingen aan de buitengrens die de algemene werking van het Schengengebied in gevaar brengen.

Om legaal reizen te vergemakkelijken zonder afbreuk te doen aan de veiligheid, stelt de EU geld ter beschikking aan haar lidstaten via het onderdeel „Grenzen” van het Fonds voor interne veiligheid. In de periode 2014 tot 2020 is in totaal 2,76 miljard EUR beschikbaar voor de verbetering van het beheer van en de controles aan de buitengrenzen, teneinde illegale migratie beter te bestrijden en de behandeling van aanvragen voor Schengenvisa te verbeteren. Bovendien heeft de EU in het kader van het onderdeel „Politie” van het Fonds voor interne veiligheid 1 miljard EUR uitgetrokken om de politieke samenwerking en de uitwisseling van informatie binnen het Schengengebied zelf te bevorderen.

© Europese Unie

Schengeninformatiesysteem (SIS)

Het Schengeninformatiesysteem (SIS) is na de afschaffing van de controles aan de binnengrenzen opgericht om de binnenlandse veiligheid binnen de Schengenlanden te helpen handhaven. Het is een grootschalig informatiesysteem waarmee de politie, migratie-, gerechtelijke en andere autoriteiten signaleringen kunnen invoeren en raadplegen betreffende vermissingen, personen of voorwerpen die verband houden met strafbare feiten, en niet-EU-onderdanen die het Schengengebied niet mogen binnenkomen of er niet mogen verblijven. Het SIS is dus een hoeksteen voor de samenwerking op het gebied van wetshandhaving. Tegelijkertijd levert het systeem een belangrijke bijdrage aan de bescherming van de buitengrenzen van het Schengengebied.

Recht op toegang tot het SIS

Iedereen heeft het recht zijn of haar persoonsgegevens in het SIS te raadplegen en om de correctie of verwijdering van die gegevens te verzoeken.

Als u geen EU-onderdaan bent, kunt u zich met uw verzoek wenden tot het consulaat van om het even welk Schengenland. Als u onderdaan van een Schengenland bent, kunt u zich met uw verzoek rechtstreeks wenden tot de nationale instantie die verantwoordelijk is voor de signalering of via de nationale autoriteit voor gegevensbescherming.

Meer informatie over hoe u uw gegevens kunt raadplegen, vindt u in de richtsnoeren op de website van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming: <https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Supervision>.

Het Schengengebied heeft 42 673 km zee- en 7 721 km landgrenzen

Een gebied met een gemeenschappelijke buitengrens

Nu er geen toezicht meer plaatsvindt aan de binnengrenzen, moeten de Schengenlanden hun gemeenschappelijke buitengrens samen controleren om de veiligheid binnen het Schengengebied te waarborgen. De doeltreffende controle van de buitengrens houdt echter niet in dat Europa een „fort” is geworden. Het is voor de Europese economieën juist van cruciaal belang dat zakelijk verkeer en toerisme worden aangemoedigd. De buitengrens moet ook openblijven voor mensen die komen werken of op de vlucht zijn voor oorlog en vervolging.

Onderdanen van bepaalde niet-EU-landen hebben een visum nodig om het Schengengebied binnen te komen. De Schengenlanden hebben gemeenschappelijke regels voor de afgifte van Schengenvisa voor kort verblijf, die geldig zijn voor het hele

Schengengebied. Met deze visa kunnen personen gedurende maximaal 90 dagen binnen een periode van 180 dagen op het grondgebied van de Schengenlanden verblijven en reizen.

De Schengenregels omvatten ook een regeling voor klein grensverkeer, die het voor onderdanen van buurlanden van de EU die in de grensstreek wonen, gemakkelijker maakt om het Schengengebied binnen te komen. De Schengenlanden mogen overeenkomsten sluiten met hun buurlanden buiten de EU waardoor bewoners van de grensstreek die regelmatig de grens over moeten naar het Schengengebied, niet steeds hoeven te worden gecontroleerd en geen Schengenvisum nodig hebben.

De patrouilleboot Rio Tambre van de Spaanse politie patrouilleert in de buurt van het Canarische eiland Gran Canaria. Deze boot werd gefinancierd door het Europees Buitengrenzenfonds.

Noorse militaire grenswachters patrouilleren, onder toezicht van de politie van de regio Ostfinnmark, aan de grens met Rusland in de buurt van de stad Kirkenes, in het noorden van Noorwegen. De sneeuwscooters van de politie en een deel van de kleding en uitrusting werden gefinancierd door het Europees Buitengrenzenfonds.

Aan de buitengrenzen ...

... worden EU-onderdanen doorgaans aan een minimale controle onderworpen om hun identiteit te verifiëren aan de hand van hun reisdocumenten;

... moeten niet-EU-onderdanen een geldig reisdocument en een visum (indien nodig) of een verblijfsvergunning kunnen tonen, alsmede documenten waaruit het doel van hun verblijf blijkt en waarmee zij kunnen staven dat zij gedurende hun verblijf over voldoende middelen van bestaan beschikken.

Wist u dat ...

... u op de website van het directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken een regelmatig bijgewerkte lijst kunt vinden van landen waarvan de onderdanen een visum nodig hebben om het Schengengebied binnen te komen?
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/borders-and-visas/visa-policy/index_en.htm

... een Schengenvisum moet worden aangevraagd op het consulaat van het Schengenland dat de hoofdbestemming vormt? Daar kunt u ook nadere informatie vragen over de aanvraagprocedure.

Hoe lang mag u met of zonder Schengenvisum in het Schengengebied blijven?

Als u er niet zeker van bent hoeveel dagen u nog in het Schengengebied mag blijven, kunt u het aantal resterende dagen berekenen met de rekenmachine voor visa voor kort verblijf: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Visuminformatiesysteem (VIS)

Het Visuminformatiesysteem (VIS) is een IT-systeem dat de Schengenconsulaten in niet-EU-landen, bevoegde nationale instanties en alle grensdoorlaatposten aan de buitengrenzen van de Schengenlanden met elkaar verbindt. Dankzij het VIS kunnen visumautoriteiten informatie uitwisselen over visumaanvragen, kunnen grenswachten aan de hand van biometrische gegevens (bv. vingerafdrukken) controleren of een persoon met een visum de rechtmatige houder ervan is en kunnen de bevoegde instanties personen identificeren die zonder papieren of met valse papieren op het Schengengrondgebied worden aangetroffen. Het VIS wordt eveneens gebruikt door de bevoegde asielautoriteiten.

Wat betekent Schengen voor reizigers?

Europeanen gaan elk jaar ruim 1,25 miljard keer de grens over binnen het Schengengebied

Als u EU-burger bent

Francesca is een Italiaanse studente die ervan droomt samen met haar vrienden naar Zweden te gaan. Zij heeft al een InterRail Pass gekocht, maar ze weet niet welke reisdocumenten ze nodig heeft en ook niet of er speciale wettelijke formaliteiten zijn waaraan ze moet voldoen. Als EU-burger heeft Francesca op vertoon van een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart toegang tot alle EU-lidstaten, maar zij hoeft haar paspoort of identiteitskaart niet te tonen zolang ze binnen het Schengengebied reist. Zij moet echter wel een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart bij zich hebben, omdat de autoriteiten haar om een identiteitsbewijs kunnen vragen.

Peter komt uit Oostenrijk. Hij wil naar Noorwegen, maar vraagt zich af of daar dezelfde visum- en paspoortregels gelden als binnen de EU. Hoewel Noorwegen geen lid is van de EU, maakt het wel deel uit van het Schengengebied en past het de regels van vrij verkeer toe. Daarom heeft Peter alleen een geldig paspoort of een geldige identiteitskaart nodig voor het geval hem gevraagd wordt zijn identiteit te bewijzen.

Danuta is Poolse en werkt in Brussel. Over een maand moet zij voor haar werk naar een bijeenkomst in haar geboorteplaats Warschau, waar haar ouders wonen. Zij wil samen met haar baby Ewa een tijdje bij haar ouders doorbrengen. Als burgers van de EU hebben Danuta en Ewa het recht overal in de EU en het Schengengebied te reizen. Hun recht is niet afhankelijk van

de omstandigheden: het doet er niet toe of zij voor het werk of om privéredenen reizen. Danuta moet er alleen voor zorgen dat zij en Ewa elk een eigen paspoort of identiteitskaart hebben.

Angel is Spaans. Hij vliegt elke maand naar Bulgarije, naar zijn vriendin. Hoewel Bulgarije lid is van de EU, maakt het nog geen deel uit van het Schengengebied — evenmin als de vijf andere EU-lidstaten Kroatië, Cyprus, Ierland, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk. Dit betekent dat Angel bij aankomst in of vertrek uit Bulgarije zijn paspoort of identiteitskaart zal moeten laten zien en dat hij aan de normale minimumgrenscontrole voor EU-burgers zal worden onderworpen.

Wist u dat ...

... u op het Your Europe-portaal praktische informatie kunt vinden over reizen in Europa? (<http://ec.europa.eu/youreurope>).

... u telefonisch (00800 6 7 8 9 10 11) en via e-mail (europa.eu/europedirect) vragen kunt stellen aan Europe Direct?

In 2014 werden bijna 16 miljoen Schengenvisa verstrekt aan niet-EU-burgers die naar het Schengengebied reisden

Als u geen EU-burger bent

Martine is een Canadese studente die een beurs heeft gekregen waarmee ze twee maanden lang onderzoek kan doen voor haar scriptie aan de Sorbonne in Parijs. Voordat ze teruggaat naar Canada, wil ze graag drie weken door Griekenland, Spanje en Italië trekken. Als niet-EU-burger mag Martine maximaal 90 dagen door het Schengengebied rondreizen, zolang zij voldoet aan bepaalde toegangsvoorwaarden. Allereerst heeft zij een geldig paspoort nodig. Verder moet zij het doel van haar reis kunnen aantonen, kunnen staven dat zij over voldoende middelen beschikt om gedurende de beoogde duur in Europa te verblijven en kunnen bewijzen dat zij een retourticket heeft gekocht (of genoeg geld heeft om er een te kopen). Als Canadese hoeft Martine geen visum voor kort verblijf (Schengen) te hebben.

Punjit komt uit India. Hij is van plan om tijdens zijn vakantie diverse Schengenlanden te bezoeken: Griekenland, Spanje, Frankrijk en Italië. Hij blijft een maand in Europa. Punjit heeft een visum voor kort verblijf nodig omdat India tot de derde landen behoort waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen van het Schengengebied in het bezit moeten zijn van een visum. Omdat Punjit geen hoofdbestemming heeft, moet hij een visum aanvragen bij de ambassade of het consulaat van de EU-lidstaat waar hij het langst zal blijven. Als hij even lang in de verschillende Schengenlanden verblijft, moet hij zijn visum aanvragen bij het consulaat van de lidstaat van binnenkomst in het Schengengebied. Met het verkregen visum kan hij door het gehele Schengengebied reizen.

Hisham is een Tunesiër die in Duitsland woont. Hij brengt zijn vakantie door bij zijn ouders in Tunesië. Op de terugweg wil hij graag zijn broer in Portugal bezoeken. Hij heeft een geldige verblijfsvergunning die is afgegeven door Duitsland, dat deel uitmaakt van het Schengengebied. Met deze

verblijfsvergunning en een geldig reisdocument hoeft hij geen Schengenvisa aan te vragen. Als niet-EU-burger kan Hisham Portugal, dat ook deel uitmaakt van het Schengengebied, zonder visum binnenkomen op vertoon van zijn paspoort en zijn Duitse verblijfsvergunning. Als Hisham een door een niet-Schengenland afgegeven verblijfsvergunning had, dan zou hij zonder visum voor kort verblijf geen toegang hebben tot het Schengengebied.

Solinas komt uit Bolivia. Zij wil graag naar Spanje verhuizen omdat ze een baan heeft gevonden in Madrid. Aangezien Solinas van plan is om langer dan 90 dagen in Madrid te blijven, heeft ze een visum voor verblijf van langere duur of een verblijfsvergunning nodig. Voor sommige categorieën werknemers, zoals hoogopgeleide werknemers of onderzoekers, stelt het EU-recht de voorwaarden vast die niet-EU-onderdanen moeten vervullen om in de EU te mogen verblijven en werken. Voor de categorieën werknemers die niet worden geregeld door het EU-recht, moet elk Schengenland zijn eigen voorwaarden vaststellen voor het afgeven van een visum voor verblijf van langere duur of een verblijfsvergunning.

Het Schengengebied kwam tot stand toen in 1985 vijf landen het Schengenakkoord ondertekenden waarin tot de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen werd besloten. Na het Akkoord werd in 1990 de Schengenuitvoeringsovereenkomst gesloten, waarin de definitieve afschaffing van de controles aan de binnengrenzen werd geregeld en een reeks begeleidende maatregelen werd getroffen. De controles aan de buitengrenzen werden verscherpt, er kwamen procedures voor de afgifte van eenvormige visa, het Schengeninformatiesysteem (SIS) werd ingevoerd, de politiesamenwerking aan de binnengrenzen werd geïntensiveerd en de aanpak van de drugshandel werd verbeterd.

Belangrijke data

Het Schengenakkoord dankt zijn naam aan een dorpje in Luxemburg dat precies op de grens tussen Luxemburg, Duitsland en Frankrijk ligt. De Schengensamenwerking was aanvankelijk een intergouvernementeel initiatief, maar is later opgenomen in de EU-wetgeving en -regels

Juni 1985

Schengenakkoord, ondertekend door België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland

Juni 1990

Overeenkomst ter uitvoering van het Schengenakkoord, ondertekend door België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland

Maart 1995

Inwerkingtreding van de overeenkomst en afschaffing van de grenscontroles tussen België, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Portugal (Spanje en Portugal ondertekenden de overeenkomst in juni 1991)

Oktober 1997

Afschaffing van de controles aan de grens met Italië (overeenkomst ondertekend in november 1990)

December 1997

Afschaffing van de controles aan de grens met Oostenrijk (overeenkomst ondertekend in april 1995)

Jean Weyrich, Archives Luxemburger Wort

14 juni 1985 — Het Schengenakkoord wordt ondertekend door Wim van Eekelen (NL), Robert Goebbels (LU), Catherine Lalumière (FR), Waldemar Schreckenberger (DE) en Paul Keersmaeker (BE).

Mei 1999

Het Verdrag van Amsterdam integreert de Schengensamenwerking in het rechtskader van de EU

Januari 2000

Afschaffing van controles aan de grens met Griekenland (overeenkomst ondertekend in november 1992)

Maart 2001

Afschaffing van de controles aan de grens met Denemarken, Finland, Zweden, IJsland en Noorwegen (overeenkomsten ondertekend in december 1996)

December 2007

Afschaffing van de controles aan de land- en zee grenzen met Tsjechië, Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije

Maart 2008

Afschaffing van de grenscontroles op luchthavens voor vluchten van en naar Tsjechië, Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije

December 2008

Afschaffing van de controles aan de landgrenzen met Zwitserland (overeenkomst ondertekend in oktober 2004)

Maart 2009

Afschaffing van de grenscontroles op luchthavens voor vluchten van en naar Zwitserland

December 2011

Afschaffing van de controles aan de grens met Liechtenstein (overeenkomst ondertekend in februari 2008)

Hoe gaat het verder?

De EU werkt voor de buitengrenzen momenteel aan een programma voor „slimme grenzen”. Dit bestaat uit een inreis-/ uitreisysteem dat de grenscontroles verbetert, illegale migratie bestrijdt en tegelijk de grensoverschrijding vergemakkelijkt voor frequente en vooraf gecontroleerde reizigers.

Ook streeft de EU ernaar om de visumprocedure beter te laten aansluiten bij andere beleidsgebieden, zoals toerisme, en om de

procedures voor frequente reizigers verder te vergemakkelijken. Verder wordt er nagedacht over een nieuw type visum, het rondreisvisum, waarmee men langer dan 90 dagen, maar hooguit één jaar, op het grondgebied van twee of meer Schengenlanden zou mogen verblijven (met de mogelijkheid om dit met nog een jaar te verlengen).

Meer informatie ...

... over de Schengenvoorschriften en -regels is te vinden op de website van het directoraat-generaal Migratie en Binnenlandse Zaken: http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/borders/borders_schengen_en.htm

... over de migratievoorschriften en -regels van de EU-lidstaten is te vinden op het EU-immigratieportaal: <http://ec.europa.eu/immigration>

ec.europa.eu/home-affairs

ec.europa.eu/commission/2014-2019/avramopoulos

Volg ons op Twitter:

@EUHomeAffairs

@Avramopoulos

Publicatiebureau

Print	ISBN 978-92-79-46130-9	doi:10.2837/999927
PDF	ISBN 978-92-79-46090-6	doi:10.2837/17087